

Η στήλη του Προέδρου

Από την αρχή του περασμένου φθινοπώρου και με αυξανόμενη εντατικότητα όσο πλησιάζει η 19^η Μαΐου, ημέρα της συνόδου των Υπουργών Παιδείας στο Bergen (ελπίζω

η σύμπτωση με την επέτειο της Γενοκτονίας των Ποντίων να είναι τελείως τυχαία) παρατηρούμε μια ιδιαίτερη κινητικότητα στο χώρο της παιδείας. Ξεχασμένα από χρόνια στα συρτάρια και αραχνιασμένα νομοσχέδια, όργανα και θεσμοί (ΕΣΥΠ) ενεργοποιούνται γρήγορα με προφανή στόχο να προλάβουν να τοποθετηθούν στις αποσκευές της κ. Γιαννάκου πριν φύγει για την σύνοδο.

Ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς που θα καθιερωθεί στα πλαίσια του προσανατολισμού του εκπαιδευτικού μας συστήματος στα κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα και που μπορεί να εξελιχθεί σε ακρογωνιαίο λίθο για την παιδεία μας, είναι κάτι σχεδόν πρωτόγνωρο στην χώρα μας η αξιολόγηση των ΑΕΙ (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) Ο γράφων αφ' ενός λόγω επιστημονικού αντικειμένου, αφ' έτερου λόγω «αποδεδειγμένης και επαρκούς» διοικητικής εμπειρίας στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση και «*me three*» -που λένε και οι αγγλομαθείς- λόγω αμέσου εμπλοκής στην προεργασία για την διαμόρφωση του σχετικού νομοσχεδίου, έχει διαμορφώσει και εκφράσει δημόσια (ΕΣΥΠ, ΥΠΕΠΘ, Συν. Προέδρων ΤΕΙ) τις απόψεις του για την φιλοσοφία και τις αρχές του νόμου αυτού προκειμένου η αξιολόγηση να εξελιχθεί σε πρωθητικό κινητήρα και όχι σε τροχοπέδη της ελληνικής ανωτάτης παιδείας. Έτσι πιστεύω ότι ο νόμος αυτός θα πρέπει να βασίζεται στις ακόλουθες αρχές.

- Θα πρέπει να είναι συμβατός με την αυτονομία των ιδρυμάτων και των τμημάτων και να μη θίγει την ακαδημαϊκή ανεξαρτησία
- Θα πρέπει να είναι αντικειμενικός αλλά παράλληλα και να λαμβάνει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων επιμέρους πανεπιστημιακών και τμημάτων ΤΕΙ
- Θα πρέπει να εντάσσεται μέσα σε ένα ολοκληρωμένο μακροπρόθεσμο και προσαρμοσμένο στους εθνικούς στόχους αλλά και τις διεθνείς εξελίξεις σχέδιο στρατηγικής ανάπτυξης της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα

- Η αξιολόγηση θα πρέπει να αντιμετωπίζεται και από την Πολιτεία και από τα ιδρύματα ως διορθωτικό μέσο παρακολουθήσεως της εξελικτικής πορείας τους και όχι ως μέσο για την επιβολή μέτρων
- Τέλος πριν από την έναρξη της εφαρμογής της αξιολόγησης στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξασφαλιστούν για όλα τα τμήματα πανεπιστημίων και ΤΕΙ σχεδόν ταυτόσημες προϋποθέσεις λειτουργίας. Π.χ. επαρκής χρηματοδότηση.

Πυρήνας και κύριο στοιχείο της αξιολόγησης θα πρέπει να είναι η αυτοαξιολόγηση του κάθε τμήματος που θα διεξάγεται από τα μέλη του βάσει συγκεκριμένων γενικών και ειδικών κριτηρίων Τα γενικά κριτήρια θα αφορούν όλα τα τμήματα. Τα ειδικά θα ανάγονται στις ιδιαιτερότητες του κάθε τμήματος.

Σε ένα επόμενο στάδιο θα ακολουθεί η εξωτερική αξιολόγηση από κριτές οι οποίοι μπορεί να πρέρχονται από Πανεπιστήμια ή ΤΕΙ του εσωτερικού και του εξωτερικού αλλά και από τις παραγωγικές τάξεις με την προϋπόθεση ότι θα διαθέτουν ανώτατη εκπαίδευση. Οι κριτές, των οποίων βασικός σκοπός και αντικείμενο είναι ο έλεγχος της διεξαγωγής των πορισμάτων και της αξιοποιείας της εσωτερικής αξιολόγησης, θα συντάσσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης την οποία θα υποβάλλουν προς τον εθνικό φορέα αξιολόγησης.

Και στη συνέχεια προκύπτει το κρίσιμο ερώτημα. Ποια θα είναι η νομική μορφή αλλά κυρίως οι δικαιοδοσίες του εθνικού φορέα αξιολόγησης που θα ιδρυθεί. Για να τηρηθούν οι αρχές που προαναφέρθηκαν, οι αρμοδιότητές του φορέα δεν θα πρέπει να είναι «καθοριστικά παρεμβατικές» αλλά «παραινετικά ρυθμιστικές». Σε αντίθετη περίπτωση θα προκύψει μια κρατικοκεντρική μορφή αξιολόγησης αντί μιας Ιδρυματοκεντρικής την οποία επιδιώκουμε και ευκολά θα αποδεχθούν τα ιδρύματα. Ομως στην προκειμένη περίπτωση και για το συγκεκριμένο έρωτημα άλλοι έχουν και το μαχαιρί και την τούρτα. Εμείς αναμένουμε την απόφασή τους για να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας.

Συνεχίζεται.

Φιλικά
Στυλιανός Ιωαννίδης